

Jo també t'estimo

La paraula més malparida del diccionari ?del meu, almenys? és incertesa

Foto: Rita M.

"Ha arribat el moment de parlar de l'amor", lleigeixo a la novel·la breu *La balada del cafè trist*, de Carson McCullers (1917-1967). I al següent paràgraf la narració es disfressa d'assaig: "Val a dir d'entrada que l'amor és una experiència compartida entre dues persones, però que sigui compartida no vol dir que sigui semblant per als dos implicats. Existeix l'amant i l'amat, però són de països diferents. Sovint l'amat només és l'estímul de tot l'amor acumulat que l'amant atresora en silenci des de fa temps. I, en certa manera, això ho sap qualsevol amant. Sent dins l'ànima que el seu amor és cosa solitària. Coneix llavors una solitud nova i estranya i aquest coneixement és el que li causa patiment."

Segons el narrador del relat de McCullers, la vàlua i la qualitat d'un amor vénen determinades per l'amant i per ningú més. És per aquest motiu, conclou, que la majoria de nosaltres preferim estimar que ser estimats: "Gairebé tothom vol ser l'amant. I la crua veritat és que per a molts resulta intolerable saber-se amat". Potser sí que l'amat tem i detesta l'amant, com apunta l'escriptora nord-americana, però a mi em sembla que si preferim el paper de l'amant és també perquè estimar és una certesa i ser estimat és una hipòtesi. A l'amant no li cal desfullar margarides: que estima és evident, ho nota amb totes i cadascuna de les seves cèl·lules. En canvi l'amat sempre té un racó per al dubte, per al vés a saber, per al potser no.

La incertesa ens fa febles, ens aboca a equivocar-nos i a encadenar errors. Això també ho sabia Carson McCullers, perquè trenta pàgines més enllà llegim: "Era com si la senyoreta Amelia hagués perdut la voluntat; per primer cop a la vida dubtava quin camí calia agafar. I, com la majoria dels que viuen en la incertesa, va triar la pitjor opció de totes: va començar a prendre'n diversos, de camins, però tots alhora i tots oposats".

Com que la vida és incerta per definició, ens cal aferrar-nos a les certeses, per provisionals que siguin. La paraula més malparida del diccionari -del meu, almenys- és incertesa. És una d'aquelles paraulotes que es van fent grosses fins que em devoren. A mi em mata l'espera d'uns resultats mèdics més que no pas el diagnòstic. Sospito que hi ha un drama encara més torbador que la mort d'un fill: el fet de no saber si és viu. Desconèixer allò a què t'enfrontes t'impedeix actuar, et bloqueja, t'anul·la. Conèixer allò que et mou et salva. I saber que et mou l'amor et fa trepitjar fort.

Tinc una amiga, la Míriam, que d'adolescent es va proposar no estalviar-se mai més un t'estimo. Li sap greu que deixem de regalar-nos paraules maques per vergonya o per por o per prudència. Quina tonteria, diu, enamorar-te d'algú i esperar un temps prudencial abans de dir-li que l'estimes. La Míriam és conseqüent i porta a terme el seu pla (<http://www.catorze.cat/noticia/2801/darrera/paraula>) : sempre diu t'estimo a les persones que estima. T'ho diu i t'ho creus. Perquè els t'estimo poden fer por (<http://www.catorze.cat/noticia/3599/no/cal/em/diguis/estimes>) , sobretot si l'amant va per aquí i l'amat va per allà, però són un gran ajut a l'hora de constatar que l'amor és recíproc.

* Aquest article es publica alhora a Catorze i a ONGC (<http://www.ongc.cat/>), revista trimestral de pensament polític, solidaritat, cooperació i relacions internacionals.